7/20849

T.C.
BAŞBAKANLIK
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ
Ekonomik ve Mali Konular Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ABG.0.09.00.00/ 671 22.03.2007
KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 07.03.2007 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-560-25/ 989 sayılı yazıları

Nevşehir Milletvekili Sayın Mehmet ELKATMIŞ'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca eşgüdümümde yanıtlanması tensip olunan ilgide kayıtlı yazılarına ekli soru önergesine ilişkin cevap metni, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği koordinasyonunda ve Hazine Müsteşarlığı ile Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından sağlanan bilgilere dayanarak hazırlanmış olup ilişikte takdim kılınmıştır.

Saygılarımla arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı

EK: 1

DAĞITIM :
-TBMM Başkanlığı (Gereği)
-Başbakanlık (Bilgi)

Eskişehir Yolu 9.km 06800 ANKARA Tel: +90 312 285 65 30 Faks: +90 312 285 63 77 www.abgs.gov.tr

7/20849

Soru Önergesinin Cevabı

1. Türkiye AB'ne üyelik için başvurduğu 1959 yılından bugüne kadar yıllar itibarıyla ödediği katkı payı ne kadardır?

Türkiye Avrupa Birliğine üye olmadığından AB bütçesine katkı olarak herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

2. AB fonlarından Türkiye yıllar itibarıyla ne kadar parasal destek almış ve kullanmıştır?
3. Yıllar itibarıyla AB fonlarından ayrılan desteklerden kullnaılmadan iade edilen proje ve mikterları nelerdir?

(2) ve (3) no'lu sorulara aşağıdaki tablolar aracılığıyla birlikte cevap verilmiştir.

Ülkemizin Avrupa Birliğiyle mali ilişkilerini esas itibarıyla üç ana dönemde incelemek mümkündür:

i. Gümrük Birliği Öncesi Dönem(1964-1995)
ii. Gümrük Birliği Süreci Dönemi (1996-1999)
iii. Adaylık Süreci Dönemi (2000-2006)

Bu dönemlerde Avrupa Birliğinden çeşitli mekanizmalar vasıtasıyla sağlanan mali yardımlara ilişkin genel görünüm aşağıdaki gibidir:

Not: Avro (€) 1 Ocak 1999'dan itibaren yürürlüğe girmekle birlikte, yeknesaklığın sağlanması açısından bu tarihten önce ECU ile ifade edilen mali yardımlar da tablolarda (€) ile gösterilmiştir.

GÜMRÜK BİRLİĞİ ÖNCESİ DÖNEM						
KAYNAK	**DÖNEM**	**TAAHHÜT (milyon €)**				**KULLANIM (milyon €)**
		Bütçe Kredisi	**Hibe**	**AYB Kredisi**	**TOPLAM**	
I. Mali Protokol	1964-1969	175			175	175
II. Mali Protokol	1971-1977	195		25	220	220
Tamamlayıcı Protokol	1971-1977	47			47	47
III. Mali Protokol	1979-1982	220		90	310	310
Özel İşbirliği Fonu	1980-1982		75		75	75
IV. Mali Protokol(1)	1982-1986	325	50	225	600	-
Körfez Krizi Yardımı	1991			175	175	175
İdari İşbirliği Fonu	1993-1995		6		6	6
TOPLAM	**1964-1995**	**962**			**1608**	**1008**

(1) Dördüncü mali protokol Avrupa Birliği Konseyi'nde oybirliği sağlanamadığından uygulamaya konulamamıştır.

7/20849

GÜMRÜK BİRLİĞİ SÜRECİ DÖNEMİ					
KAYNAK	DÖNEM	TAAHHÜT (milyon €)			KULLANIM (milyon €)
		Hibe	AYB Kredisi	TOPLAM	
Gümrük Birliği Özel Yardımı[2]	1996-1999	375		375	-
AYB Özel Kredi Olanağı[3]	1996-1999		750	750	-
YAP	1992-1996		340	340	340
MEDA-I	1995-1999	370		370	370
EURO-MED	1997-1999		205	205	205
Makro Ekonomik Yardım[4]	1995-1999		200	200	-
Diğer		14		14	14
TOPLAM	1996-1999			2254	929

(2) Gümrük Birliği'nin uygulamaya konmasından sonraki beş yıllık dönemde kullanılmak üzere 375 milyon euro tutarında bütçe kaynağı tahsis edilmesi önerilmiştir. Bu öneri, Avrupa Birliği Konseyi'nde oybirliği sağlanamadığı için onaylanmamıştır.

(3) Gümrük Birliği'nin uygulamaya konmasından sonra, Türkiye ekonomisini daha rekabetçi hale getirmek için, 1996 yılından itibaren beş yıllık bir dönemde kullanılmak üzere Avrupa Yatırım Bankası (AYB) tarafından 750 milyon euro tutarında ek kredi tahsis edilmesi önerilmiştir. Ancak AYB Yönetim Kurulu'nda oybirliği sağlanamadığı için program uygulamaya konmamıştır.

(4) Türkiye'nin talebi ve özel ihtiyaç halinde, uluslararası finans kuruluşları ile koordinasyon halinde ve mevcut finansman olanaklarının ışığında, IMF onaylı programların yürütülmesi için kullanılması öngörülen bu kaynak, 1995-1999 döneminde IMF ile herhangi bir anlaşma yapılmadığı için kullanılmamıştır.

ADAYLIK SÜRECİ DÖNEMİ					
KAYNAK	DÖNEM	TAAHHÜT (milyon €)			KULLANIM (milyon €)
		Hibe	AYB Kredisi	TOPLAM	
Avrupa Stratejisi (Eko- Sos. Kalkınma) [5]	2000-2002	135		135	45
Avrupa Stratejisi (Gümrük Birliği)	2000-2002	15		15	15
MEDA-II [6]	2000-2006	890		890	213
Katılım Öncesi Mali Yardım – 2002 Prog. [7]	2002	126		126	113
Katılım Öncesi Mali Yardım – 2003 Prog. [8]	2003	144		144	122
Katılım Öncesi Mali Yardım – 2004 Prog. [9]	2004	235		235	201

ADAYLIK SÜRECİ DÖNEMİ					
KAYNAK	DÖNEM	TAAHHÜT (milyon €)			KULLANIM (milyon €)
		Hibe	AYB Kredisi	TOPLAM	
Katılım Öncesi Mali Yardım – 2005 Prog.	2005	276		276	devam
Katılım Öncesi Mali Yardım – 2006 Prog.	2006	450		450	devam
EURO-MED II[10]	2000-2006		1305	1305	800
Özel Eylem Programı[11]	2001-2004		450	450	250
Deprem Kredileri (TERRA)	2000-2003		600	600	600
Güneydoğu Komşuları Programı[12]	Devam		1465	1465	207
TOPLAM	**2000-2006**			**6091**	**2566 (devam)**

(5)-(6) Bu hibe programlarından artan miktarlar, 17 Aralık 2001 tarih ve 2500/2001 sayılı Konsey Tüzüğüyle, *"Türkiye İçin Katılım Öncesi Mali Yardım"* adını alan ve 2002-2006 yılları arasında kullanılan yeni mekanizmaya aktarılmıştır.

(7)-(8)-(9) Bu programlar çerçevesinde kullanılamayan fonlar, çeşitli gerekçelerle (projenin başlamasına ilişkin önkoşul olan bazı kanunların yasalaşmaması, ihale süreçlerinde yaşanan gecikmeler, vs.) yürütülemeyen projelerin iptali ve yürütülen bazı projelerin fiili maliyetlerinin öngörülenin altında kalması sonucudur.

(10)-(11)-(12) Bu kredi programları çerçevesinde finanse edilen projeler yürütüldükçe taahhüt edilen rakamların kullanılması öngörülmektedir. Aşağıdaki tabloda hangi projeler için henüz taahhüt edilen kaynağın tamamının kullanılmadığı belirtilmiştir.

PROJE ADI	KAYNAK	FAYDALANICI	TAAHHÜT (€)	KULLANIM (€)
Türkiye Çerçeve Eğitim Pro.	EURO-MED II	Milli Eğitim Bakanlığı	50.000.000	26.176.931
Bursa Su ve Kanalizasyon	EURO-MED II	Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi (BUSKİ)	80.000.000	28.774.000
Bursa Hafif Raylı Sistem B Projesi	EURO-MED II	Bursa BB	55.000.000	35.000.000
KGM-Şehirlerarası Bölünmüş Yol Projesi	EURO-MED II	Karayolları Genel Müdürlüğü	225.000.000	44.000.000
Eskişehir Kentsel Gelişim	EURO-MED II	Eskişehir Büyükşehir Bel.	110.000.000	69.440.248

7/20849

PROJE ADI	KAYNAK	FAYDALANICI	TAAHHÜT (€)	KULLANIM (€)
KOBİ Yatırımlarının Finansmanına Yönelik TSKB Aracılık Kredisi	EURO-MED II	TSKB	150.000.000	100.731.873
Mersin Su ve Kanalizasyon	EURO-MED II	Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi (MESKİ)	60.000.000	0
Boğaz Tüp Geçiş II. bölüm	EURO-MED II	DLH	80.000.000	0
Silivri Yeraltı Gaz Depolama-TPAO	Özel Eylem Programı	TPAO	90.000.000	64.907.948
Global Kredi IV	Özel Eylem Programı	TSKB, Vakıfbank, Halkbank, Ziraat Bankası, Türkiye Kalkınma Bankası (TKB)	100.000.000	86.415.817
Belediye Su ve Kanalizasyon Altyapısı Kurulması Programı (MUWIT)	Özel Eylem Programı	Siirt, Sivas, Batman Belediyeleri	40.000.000	0
Boğaz Tüp Geçiş II. bölüm	Özel Eylem Programı	DLH Genel Müdürlüğü	120.000.000	0
Samsun Atıksu Projesi	Güneydoğu Komşuları Programı	SASKİ	30.000.000	0
DLH Boğaz Tüp Geçiş II. Kısım B dilimi	Güneydoğu Komşuları Programı	DLHİ	450.000.000	0
Global V KOBİ Kredisi	Güneydoğu Komşuları Programı	TSKB, TKB, Vakıfbank, Halkbankası, Ziraat Bankası	250.000.000	107.023.835
DLH Boğaz Tüp Geçiş III. Kısım	Güneydoğu Komşuları Programı	DLHİ	400.000.000	0
Samsun Hafif Raylı Toplu Taşım Projesi	Güneydoğu Komşuları Programı	Samsun Büyükşehir Belediyesi	65.000.000	0
Çerçeve Eğitim Projesi- B Dilimi	Güneydoğu Komşuları Programı	Milli Eğitim Bakanlığı	50.000.000	0
TEDAŞ Şehir Şebekeleri Projesi	Güneydoğu Komşuları Programı	TEDAŞ Genel Müdürlüğü	100.000.000	0
Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi (I.kısım - ek finansman)	Güneydoğu Komşuları Programı	TCDD	120.000.000	99.823.072